

## XI. Zmiany w projektach

Projekty należy co do zasady realizować zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem projektowym i postanowieniami umowy o dofinansowanie. Jednak podczas realizacji projektu mogą wystąpić sytuacje/czynniki, które powodują konieczność wprowadzenia zmian. Również sam rozwój sytuacji w projekcie lub w jego systemie zarządzania wymagają czasami działań korygujących, tak by projekt mógł być realizowany nadal zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie i Programu.

Zmiany w projekcie mogą dotyczyć różnych obszarów: współpracy, planu finansowego, planu działań, wskaźników czy okresu realizacji projektu. W zależności od rodzaju i znaczenia zmiany wyróżniane są następujące tryby postępowania.

- Informacja do ILB o "zmianach technicznych" – tabela nr 1
- Pomniejsze zmiany treści projektu – tabela nr 2
- Zmiany wpływające na zdefiniowane cele, produkty, rezultaty, wdrażanie projektu i przeznaczenie dofinansowania – tabela nr 3
- Zmiany wymagające decyzji KM – tabela nr 4

Formularz do złożenia wniosku o zmiany w projekcie znajdziecie Państwo [tutaj](#).

### Podstawowe zasady dotyczące wprowadzania zmian w projektach

- a) Wnioski o zmiany/informacja o zmianach składane są w j. niemieckim i j. polskim za pomocą portalu internetowego ILB i przy wykorzystaniu przewidzianych w tym celu formularzy.
- b) Rozpatrywanie wniosków o zmiany odbywa się przez właściwą instytucję/organ: ILB /WS/KM – w zależności od rodzaju zmiany (patrz poniżej). Co do zasady zmiany stają się skuteczne i kwalifikowalne w momencie ich ogłoszenia przez ILB lub zawarcia przez ILB aneksu do umowy o dofinansowanie – wprowadzenie zmian przed ich stosownym zatwierdzeniem odbywa się na własne ryzyko; zmiany dokonane bez uprzedniego zatwierdzenia przez właściwą instytucję/organ mogą skutkować ich niekwalifikowalnością lub wezwaniem do zwrotu dofinansowania.
- c) Partnerzy projektu powinni planować swoje działania starannie i perspektywicznie, oraz w regularnych odstępach czasu wymieniać informacje o stanie wdrażania projektu i ewentualnie wykorzystywać wynik takiej wymiany do złożenia uzgodnionego wniosku o zgodę na wprowadzenie niezbędnych zmian w projekcie.
- d) W przypadku wątpliwości dotyczących sposobu wprowadzenia zmiany/wnioskowania o zmianę należy kontaktować się z WS. W przypadku bardziej złożonych zmian powinny być one uprzednio konsultowane z WS.

- e) Zmiany mogą być dokonywane jedynie w zgodzie z kryteriami wyboru projektów i warunkami KM i nie mogą wpływać na spełnianie kryteriów wyboru projektu w sposób, który skutkowałby negatywną oceną tego projektu. Podjęte zmiany nie mogą prowadzić do istotnych zmian celów projektu.
- f) ILB sprawdza każdą zmianę w projekcie w kontekście tego, czy konieczna jest zmiana w umowie i w razie potrzeby ją wprowadza. Jeśli zmiany dotyczą postanowień umowy o dofinansowanie, z reguły konieczny jest aneks do tej umowy.
- g) Informacja o decyzji dotyczącej wprowadzenia/zatwierdzenia zmiany w projekcie przekazywana jest za pośrednictwem portalu internetowego ILB partnerowi wiodącemu i WS, jak i kontrolerom z art. 23.
- h) Zatwierdzone zmiany muszą być następnie zgłoszone podczas raportowania.

W poniższych tabelach zestawiono przykłady możliwych zmian i kompetencji decyzyjnych w odniesieniu do ich rozpatrywania i akceptacji. Lista nie jest zamknięta i służy jedynie przedstawieniu możliwych zmian i sposobów postępowania. Zmiany niewykazane w tabelach będą rozpatrywane indywidualnie. W przypadku wątpliwości co do zakwalifikowania planowanej zmiany, beneficjent może skontaktować się z WS w celu uzyskania porady. Tabela została stworzona na zasadzie wielopoziomowego systemu, przy czym zmiany w tabeli 1 i 2 co do zasady nie wymagają zgody, decyzje odnośnie do zmian w tabeli 3 są podejmowane przez ILB z uwzględnieniem, w określonych przypadkach, stanowiska WS, a decyzje odnośnie do zmian wskazanych w tabeli 4 są podejmowane przez KM.

<b>Tabela nr 1 Informacja do ILB o „zmianach technicznych” (Informacja)</b>			
<b>Sposób postępowania</b>	<b>Przykłady</b>	<b>Zasady i ograniczenia</b>	<b>Czas i częstotliwość</b>
Zmiany te, co do zasady, nie wymagają zgody.  Partnerzy projektu <b>mogą</b> wprowadzić je samodzielnie i zgłosić za pomocą odpowiedniego formularza w portalu internetowym ILB. ILB poprzez swój portal internetowy przekazuje niezwłocznie informację o wprowadzeniu zmiany do wiadomości WS. Partnerzy projektu powinni także informacje o zmianach uwzględniać w ramach procedury raportowania za pośrednictwem formularza raportu (raport partnera i raport z realizacji projektu) w portalu interneto-	Informacje, które nie mają merytorycznego wpływu na projekt to np.:  1a) adres, nazwa/określenie, siedziba, forma prawna, zmiany w strukturze własnościowej spółki  1b) dodatkowo w przypadku partnera wiodącego: dane kontaktowe, osoba do kontaktu, pełnomocnik.  1c) zmiana kwalifikowalności	Jeżeli dojdzie do zmiany miejsca siedziby na teren spoza obszaru wsparcia to może mieć to wpływ na przeznaczenie otrzymanego dofinansowania. Wtedy też konieczne jest złożenie wniosku o zmianę zgodnie z tabelą nr 3.  W przypadku zmiany formy prawnej lub struktury własności spółki partnera projektu, ILB dokonuje szczegółowej weryfikacji, czy warunek kwali-	Informacja o "zmianach technicznych" powinna być przekazana do ILB przed lub niezwłocznie po ich wprowadzeniu. Zmiany techniczne wprowadzane przez poinformowanie mogą być dokonywane bez ograniczeń w całym okresie realizacji projektu.

wym ILB.	VAT, która prowadzi do oszczędności środków EFRR	fikowalności pozostaje zachowany. Wykluczone jest zwiększenie środków EFRR.	
<b>Tabela nr 2 Pomniejsze zmiany treści projektu, które nie wpływają na zdefiniowane cele, produkty i rezultaty projektu, nie stanowią zagrożenia dla realizacji projektu i nie podają w wątpliwość przeznaczenia dofinansowania</b>			
<b>Sposób postępowania</b>	<b>Przykłady</b>	<b>Zasady i ograniczenia</b>	<b>Czas i częstotliwość</b>
<p>Pomniejsze zmiany, co do zasady, nie wymagają zatwierdzenia / zgody ze strony ILB.</p> <p>Partner wiodący może je uzgodnić i dokonać w zakresie jego odpowiedzialności z partnerami projektu i przesłać za pośrednictwem formularza znajdującego się w portalu internetowym ILB. O zmianach tych kontrolerzy z art. 23 są informowani w raportach partnerów projektu, a ILB i WS w raportach partnera wiodącego z realizacji projektu.</p> <p>Pozwala to partnerowi wiodącemu na elastyczną realizację projektu i szybką reakcję na sytuacje, które mogłyby stanowić przeszkodę dla właściwej realizacji projektu (np. zmiany cen rynkowych).</p>	<p>2a) przekroczenie ustalonej w umowie o dofinansowanie wartości danej kategorii kosztów do 20%, o ile przekroczenie może zostać wyrównane poprzez odpowiednie oszczędności w innych kategoriach kosztów;</p> <p>2b) przekroczenie łącznych wydatków partnera projektu do 10%, o ile przekroczenie może zostać wyrównane poprzez odpowiednie oszczędności u innych partnerów (bez uszczerbku dla pkt. 2a);</p> <p>2c) przesunięcia środków EFRR między ustalonymi w umowie latami budżetowymi (plan wydatkowania środków)</p> <p>2d) zmiany harmonogramu projektu bez konsekwencji</p>	<p>Wykluczone jest zwiększenie środków EFRR.</p> <p>Zmiany wymienione w pkt 2c) i 2d) nie mogą skutkować przedłużeniem okresu trwania projektu.</p>	<p>Informacja o dokonanych zmianach powinna być przekazana do ILB przed lub niezwłocznie po ich wprowadzeniu.</p> <p>W całym okresie realizacji projektu drobne zmiany mogą być dokonywane bez ograniczeń.</p>

	<p>dla okresu realizacji projektu; np. przesunięcia pojedynczych działań w ramach okresu realizacji projektu;</p> <p>2e) inne pomniejsze zmiany treści projektu, np. zmiana miejsca wydarzenia; podwyższenie wskaźników, produktów i rezultatów projektu (w przypadku pomniejszenia patrz 3g);</p> <p>2f) pomniejsze zmiany w zakresie działań informacyjnych i komunikacyjnych, np. zwiększenie liczby notatek prasowych.</p>		
--	--	--	--

**Tabela 3 - Zmiany wpływające na zdefiniowane cele, produkty, rezultaty, wdrażanie projektu i przeznaczenie dofinansowania**

Sposób postępowania	Przykłady	Zasady i ograniczenia	Czas i częstotliwość
<p>Zmiany te wymagają zgody ILB, z uwzględnieniem opinii WS.</p> <p>Zmiany w projekcie, które mogą wpływać/wpływają na zdefiniowane cele, produkty, rezultaty, wdrażanie projektu i przeznaczenie dofinansowania, wymagają złożenia do ILB przez partnera wiodącego wniosku o zmiany za pośrednictwem portalu internetowego ILB. Zmiany, które mogłyby zagrozić realizacji projektu i/lub oczekiwanym celom/produktom/rezultatom, a które tym samym dotyczą podstaw przyznania dofinansowania dla projektu, mogą</p>	<p>3a) przekroczenie o ponad 20% ustalonej w umowie o dofinansowanie wartości danej kategorii kosztów, o ile przekroczenie może zostać wyrównane poprzez odpowiednie oszczędności w innych kategoriach kosztów (np. w przypadku wydatków dodatkowych lub oszczędności z postępowań przetargowych),</p>	<p>Zmiany wpływające na zdefiniowane cele, produkty, rezultaty oraz wdrażanie projektu dopuszczalne są jedynie w dobrze uzasadnionych przypadkach szczególnych, tak by unikać zbędnych nakładów administracyjnych dla projektu.</p> <p>Partner wiodący może co do zasady w okresie realizacji projektu złożyć tylko dwa wnioski o tego rodzaju zmiany. Każdy wniosek o zmiany mo-</p>	<p>Ostatni wniosek o zmiany można złożyć w terminie, który umożliwi rzeczywiste wprowadzenie wnioskowanej zmiany – co do zasady najpóźniej 6 miesięcy przed zakończeniem okresu realizacji projektu, jednak nie później niż do 31.12.2021.</p> <p>Zmiany powinny być co do zasady wnioskowane przed ich wdrożeniem. Przy planowaniu zmian należy uwzględ-</p>

<p>zostać wprowadzone tylko za zgodą ILB/WS. Dopuszczalne są wyłącznie takie zmiany, które nie mają znaczącego (patrz tabela nr 4) wpływu na cele i wskaźniki.</p> <p>Jeśli zmiana dotyczy wyłącznie aspektów finansowych i technicznych (patrz pkt 3 a-f oraz, 3 j), wniosek o zmiany jest sprawdzany przez ILB, który podejmuje również decyzję w jego sprawie. We wszystkich innych przypadkach ILB sprawdza wnioski o zmiany włączając w to WS. W szczególności, jeśli chodzi o kwestie, o których mowa w pkt 3 g), h), i) oraz k), które były przedmiotem oceny WS podczas weryfikacji wniosku (kryteria wyboru projektu), lub które dotyczą postępów projektu w związku z realizacją programu, WS przedstawia ILB propozycję decyzji w ciągu 14 dni kalendarzowych od otrzymania od niego prośby o zajęcie stanowiska.</p> <p>W razie potrzeby ILB/WS zasięga porady ekspertów.</p> <p>W drodze wyjątku możliwe jest wydłużenie tego terminu w przypadku złożonych zmian, w szczególności dotyczących kwestii budowlanych lub związanych z ochroną zabytków, które wymagają włączenia ekspertów.</p>	<p>3b) przekroczenie łącznych wydatków danego partnera projektu o ponad 10% jego całego udziału finansowego w projekcie, o ile przekroczenie może zostać wyrównane poprzez odpowiednie oszczędności u innych partnerów,</p> <p>3c) zmiana statusu płatnika podatku VAT, która prowadzi do podwyższenia zapotrzebowania finansowego ze środków EFRR,</p> <p>3d) przekroczenie wydatków wynikające z przepisów prawnych, aktualizacji poziomu wynagrodzeń wynikających z układów zbiorowych i kosztów, powstających z postępowań przetargowych, powodujące zwiększenie środków z EFRR o nie więcej niż 10% (lecz nie więcej niż 50 000 EUR) (kumulacyjnie),</p> <p>3e) zmiany harmonogramu projektu wpływające na okres realizacji projektu, np. w przypadku znacznych trudności z dosta-</p>	<p>że jednak zawierać więcej niż jedną modyfikację.</p> <p>Jedynie partner wiodący może składać wnioski o zmiany poprzez portal internetowy ILB (obowiązki informacyjne partnerów projektu wobec kontrolerów z art. 23 pozostają nie naruszone).</p> <p>Uwaga: Zmiany te zasadniczo wykluczają zwiększenie środków z EFRR o więcej niż 10% (lecz nie więcej niż 50 000 EUR) (kumulacyjnie).</p> <p>Uwaga: Zwiększenie środków z EFRR podlega zastrzeżeniom budżetowym. ILB informuje IZ o dodatkowym wykorzystaniu środków z EFRR (w odniesieniu do poszczególnych projektów).</p> <p>Uwaga: ILB podejmując decyzję w sprawie zmian związanych ze zwiększeniem środków EFRR bierze pod uwagę dostępność środków w danej osi priorytetowej.</p> <p>IZ informuje KM o zwiększeniu wykorzystania środków z EFRR (w danym projekcie oraz osi priorytetowej)</p>	<p>nić czas potrzebny na rozpatrzenie wniosku (około 3 miesiące) przez właściwe instytucje programowe (w tym przypadku: ILB/WS).</p>
--	---	---	--

	<p>wami, procedur odwoławczych i skarg z tytułu zamówień publicznych,</p> <p>3f) wprowadzanie nowych działań w projekcie, np. konieczne prace i usługi, które nie mogły być przewidziane w momencie składania wniosku; dodatkowe prace budowlane, które stały się konieczne z powodu np. historycznych odkryć dokonanych podczas prac ziemnych,</p> <p>3g) Inne niż ujęte w pkt 3f) wprowadzanie nowych działań / rezygnacja z działań w projekcie, np. prace i usługi niewynikające z koniecznych prac i usług, które nie mogły być przewidziane w momencie składania wniosku, później sformułowane warunki odnoszące się do ochrony zabytków, zmiana liczby planowanych zakupów,</p> <p>3h) włączenie nowych kategorii kosztów / rezygnacja z kategorii kosztów,</p> <p>3i) zmiany produktów i re-</p>	<p>Uwaga! Zastąpienie partnera rezygnującego nowym partnerem w przypadku istotnej zmiany w projekcie wymaga decyzji KM.</p>	
--	--	---	--

	<p>zultatów / wskaźników / celów projektu, gdy doprowadzi to do ich zmniejszenia (w przypadku zwiększenia patrz pkt. 2e,</p> <p>3j) wydłużenie okresu realizacji projektu i okresu kontraktowego,</p> <p>3k) zmiany w strukturze partnerstwa – odejście, dojsie nowych / innych partnerów projektu.</p>		
--	---	--	--

**Tabela 4 Zmiany wymagające decyzji KM**

<b>Sposób postępowania</b>	<b>Przykłady</b>	<b>Zasady i ograniczenia</b>	<b>Czas i częstotliwość</b>
<p>Te zmiany wymagają zgody KM.</p> <p>W przypadku zmian, które prowadzą do zwiększenia środków EFRR o ponad 10% wysokości środków EFRR, która określona została w umowie o dofinansowanie lub ponad 50 000 EUR lub mogą znacząco wpływać na realizację projektu, względnie na jego cele / produkty / rezultaty, partner wiodący składa wniosek o zmiany za pośrednictwem portalu internetowego ILB. Decyzja w ich sprawie podejmowana jest przez KM (o ile w momencie podjęcia decyzji przez KM będą dostępne środki). Znaczący wpływ na cele/wskaźniki projektu ma miejsce wów-</p>	<p>4a) zmiany, które wymagają zwiększenia przyznanej kwoty środków EFRR o więcej niż 10% wysokości środków EFRR, która określona została w umowie o dofinansowanie lub kwotę większą niż 50 000 EUR,</p> <p>4b) istotne rozszerzenie lub istotna rezygnacja z działań w projekcie,</p> <p>4c) istotne zmiany z strukturze partnerskiej, np. zmiana partnerów projektu.</p>	<p>Zmiany wpływające na zdefiniowane cele, produkty, rezultaty i wdrażanie projektu dopuszczalne są jedynie w dobrze uzasadnionych przypadkach szczególnych, tak by unikać zbędnych nakładów administracyjnych dla projektu.</p> <p>Partner wiodący może, co do zasady, w okresie realizacji projektu złożyć tylko dwa wnioski o tego rodzaju zmiany. Każdy wniosek o zmiany może jednak zawierać więcej niż jedną modyfikację.</p> <p>Jedynie partner wiodący może</p>	<p>Ostatni wniosek można złożyć w terminie, który umożliwi rzeczywiste wprowadzenie wnioskowanej zmiany – co do zasady najpóźniej 6 miesięcy przed zakończeniem okresu realizacji projektu, jednak nie później niż do 31.12.2021.</p> <p>Zmiany powinny być co do zasady wnioskowane przed ich wdrożeniem. Przy planowaniu zmian należy uwzględnić czas potrzebny na rozpatrzenie wniosku (około 3 miesiące) przez właściwe instytucje programowe, w szczegól-</p>

<p>czas, kiedy poprzez zmianę mogą również zostać zagrożone cele/wskaźniki programu. W przypadku zmian wymienionych w punktach 4b) i 4c) WS sprawdza, czy zmiany są znaczące lub istotne i proponuje, czy należy przedstawić wniosek KM w celu podjęcia decyzji. ILB uwzględnia tę propozycję i wspiera WS przy opracowywaniu podstawy decyzji dla KM. W razie potrzeby ILB/WS zasięga porady ekspertów. WS przygotowuje podstawę decyzji dla Komitetu Monitorującego pod względem merytorycznym i administracyjnym w porozumieniu z ILB.</p> <p>Decyzja KM jest wiążąca dla ILB.</p>		<p>składać wnioski o zmiany poprzez portal internetowy ILB (obowiązki informacyjne partnerów projektu wobec kontrolerów z art. 23 pozostają nienaruszone).</p>	<p>ności KM.</p>
---	--	--	------------------